

talv

1994

HIND 6.50

HEA LAPS

nink tema söbrad ja sugulased

GALERII

IGAÜHELE OMA INGEL

PUUST PUU

REKORDAUTOD

LUIGED

LASTE TÖID

JÕULUJUTT

EDGAR VALTER TEMBUTAB JÄLLE

NUPUTAMIST

Jõuluterveis

Oma jõulusõnumi palus edasi anda ema Priskilla, kes teatas, et tervitab kõiki Eesti Prohvetite Liidu nimel. Igatühe enda asi on otsustada, kas prohveteid on olemas või mitte, palusime ema Priskillal igatahes öelda mõni sõna ka oma lapsepõlvest.

Mul on kaks venda — Samuel ja Joel, mu isa oli, muide, kunagi misjonär Ameerikas. Meid, lapsi, kasvatati nii, et me ei tohtinud iialgi üksteisele teha seda, mida me endale ei soovinud. Me teadsime, et parem on anda kui võtta.

Ja siis tuli sõda, Tallinna pommitamine... Ma "leinan" tänaseni oma nukke ja ilusat lillat, pitsidega kleiti... Läksime elama Noarootsi poolsaarele, kust rootslased olid ära põgenenud. Seal viis ema mu kooli. Ja siis lõpuks sai minust õpetaja. Kogu elu aeg pole ma muud teha tahtnud kui õpetada. Nüüd ma õpetan teid ka natuke.

Kõige tähtsam asi siin maailmas on ARMASTUS! Proovige armastada kõiki — ka halbu, siis märkate äkki, et kõik on head, ja halbu polegi enam! Varsti on meie väike armas Eesti kõige jõukam ja õnnelikum maa maailmas, ja teie, mu armsad väikesed sõbrad, olete maailma kõige õnnelikumad lapsed. Te armastate Jumalat ja Tema kaitseb ja armastab teid.

Priskilla, Eestimaa prohvet.

OSAVÄÄRNE PÜÜD, silmad siia!

Eesti Lasteraamatukogu, Tartu Mänguasjamuuseum ja sihtasutus "Fenno-Ugria" kutsuvad kõiki kuni 14-aastasi soome-ugri rahvaste lapsi osalema konkursil

SOOME-UGRI RAHVAPÄRASED NUKUD JA MÄNGUASJAD!

Uuri välja, missuguseid mänguasju valmistasid su vanaemavanaisa, ja proovi neid järele teha. Võistlusele oodatakse **LASTE OMAVALMISTATUD NUKKE** ja muid **MÄNGUASJU** erinevatest materjalidest (tekstiil, puit, luu, savi, metall jne.)

Iga töö juurde tuleb lisada valmistaja **NIMI, VANUS JA AADRESS**, samuti kirjalik seletus: kust mänguasi pärineb,

kes, kus ja kuidas sellega mängis. Töödest tehakse **RÄNDNÄITUS**, mis läheb ringreisile mööda soome-ugri maid. Kui soomlased, ungarlased ja teised sugulasrahvas on meie mänguasjad ära vaadanud, leiavad leلود endale kodu **TARTU MÄNGUASJAMUUSEUMIS**.

Parimatele lelu-meistritele

AUHINNAD ja MEENED!

Omavalmistatud mänguasjad saata 15. märtsiks 1995 aadressil:

EESTI LASTERAAMATUKOGU, LIIVALAIA 30, TALLINN, EE0100.

ALLEAA

Lapsurile tuli Nukuteatris vastu näitleja ja lavastaja HENDRIK (Hendriku isa) TOOMPERE, röömus nagu peas, nagu oleks ta äsja jõuluvanaga kohtunud.

Ei, otse vastupidi — käisin just garderoobis grimmi maha võtmas ja punast mantlit riidepuu peale panemas. Aga nalja tegi mulle ühe lasteaiapoiis ütlus — tema teatas, et näärivana on jõuluvana vaesem vend: jõululaupäeval oli vanake talle toonud suusad, lennukimudeli ja veel muid uhkeid asju, kuid teatris andis näärimees ainult kommikoti.

Kas sinu jõulukingid olid väikesest peast uhked?

Kahjuks ei olnud. Ja üldse, kui olin pisike poiss, siis ma jõuluvana ei näinudki — ikka oli ta käinud siis, kui mind kodus polnud või ma magasin. Ja jõululaupäeva pidasime ka hoopis teistmoodi kui praegu: ema kattis akna tekiga, enne kui kuusel küünlad süütasime. Jõululaupäev oli tollal koolipäev, ja puududa ei tohtinud. Aga miskipärast hakkas mul õhtuses vahetuses koolis käies alati jõululaupäeval kas pea valutama või läks süda pahaks, nii et õpetajad vangutasid küll pead, kuid lubasid mul siiski koju minna...

Õppisin Pärnu 1. Keskkoolis — meil oli hea kool, kus tehti nii orkestrit kui näitemängu. Mina mängisin koolipõlves trompetit, ja nüüd olen teatris töötades selgeks õppinud nii plokkflöödi- kui kontrabassimängu. Kõiki asju peab inimene õppima, kui vaja.

Kas olid elav poiss nagu enamjagu näitlejatest?

Jah, õppimisega mul probleeme polnud, aga märkuste vihik oli alataisa täis... Kord, kui mul nädala jooksul polnud ühtki märkust, tegi ema pliiatsiga köögiseinale risti, ja kui I klassi lõpetasin, sai neid riste neli.

Emal kasvatas meid — kuut last — üksi, ega tal kerge olnud. Aga siis, kui isa tuli Siberist tagasi, saime karmi kätt tunda: kord ajas isa meil vennaga pead kiilakski. Kuid pärast seda tulid mul lokkis juuksed pähe!

Aga jõulukingist ilma ei jäänud?

Ei — seda ei juhtunud! Ja kuigi ma ei kirjutanud jõuluvanale, oskasid päkapikud siiski alati päris õiged kingid tuua. ELU PARIM kink oli mul punane tuletõrjeauto!

Kas kommipakke ka said?

Ma pole küll kunagi maias olnud, kuid jõulukomme mäletan. Olen pooleteise kuune, kui papa Siberisse viidi, ja imestan tänini, kuidas emal õnnestus säilitada eestiaegset kommikarpi, millest ainult igal jõululaupäeval igaühele üks kompvok anti. Värsked ja läikivad need kommid polnud, ja riidekapi maik oli neil juures, aga küll olid head!

Kas tahtsid juba mudilasena näitlejaks saada?

Ei — läksin pärast Pärnus 8. klassi lõpetamist Tallinna Polütehnikumi telemehaanikat õppima — sõpradega koos. Aga peale kooli näiteringi olime koduski teatrit teinud: lavastasime naabrilastega isegi O. Lutsu "Kevadet": publik vaatas meid teisest toast uksekardina tagant. Mina olin muidugi Toots, ja saapanööpide osa täitsid rõhknaelad. Polütehnikumis läksin loomulikult kohe näiteringi, ja ühel isetegevusülevaatusel nägi mind tollane Nukuteatri peanäitejuht Ferdinand Veike, kes kutsus mind õppestuudiosse. 17-aastaselt olin juba näitleja. Nukuteatrist ei tahaks ma kunagi loobuda. Nukuteater, muide, ei ole sugugi mudilaste teater — ta peab olema huvitav nii suurtele kui väikestele.

Ja ma arvan, et just need posid, kellel vahel pahandusi juhtub, peaksid proovima teatrit teha — võib-olla jääb neil lihtsalt energiat ja fantaasiat üle.

Aga kas praegu käib su peres jõuluvana?

Jah, nii mu lastel kui lapselastel (neid on mul juba kaks) käib igal aastal jõuluvana. Ainult et kahjuks tuleb ta ikka siis, kui mina olen kas keldris kartuleid toomas või korraks välja läinud, nii et mina pole temaga tänini kohtunud. Õnneks jätab ta mullegi alati pakikese... Kui käisin Soomes, Rovaniemis, siis sain jõuluvanale ka lühidalt aitäh öelda. Ei maksa pahaks panna, lapsed, kui jõuluvana pole igaühe jaoks palju aega: tal on pühade ajal kohutavalt palju tööd.

Poisipõlves mängis Hendrik Toompere Tootsi nii kodus kui koolis.

KÕIGE KÕIGE KÕIGE

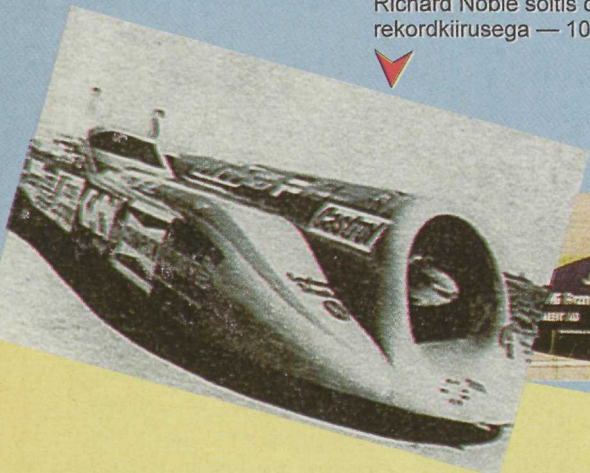
Üks araabia prints ostis maailma kõige pikema Ferrari (pildil punane). Autol on 10 ratast ja 8 istekohta. Prints maksis selle ainulaadse kõrbelaeva eest 5,5 miljonit dollarit. Ainuüksi sellele auto üks täiskullast velg maksab 10 000 dollarit. Suurim kiirus on 255 km/h. Maailma pikima limusiini Cadillaci (pildil valge, pikkus 20,82 m) kõrval on pikim Ferrari ikkagi ainult "ussike". Rekord-limusiinis on hüppelauaga ujumisbassein ja magamistoas kuninglik vesivoodi. Auto peal on koht ka kopterile.

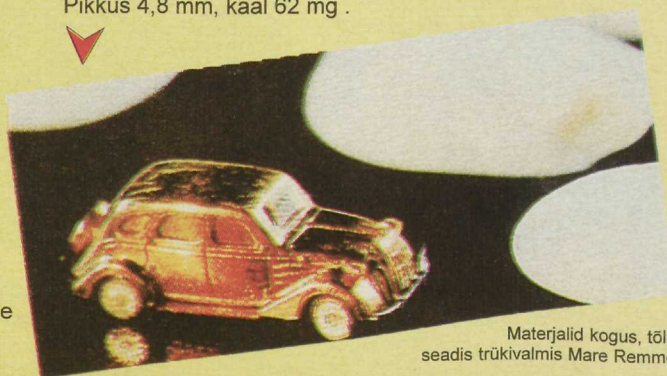
Rekordsõiduk — Thrust 2 — 38 000hj
Richard Noble sõitis oma rakettautol rekordkiirusega — 1019 km/h .

See pikim autorong (374 m, 120 tonni raske, koosneb 64 haagisest) pandi kokku Prantsuse linnas Toulouse's selleks, et pääseda Guinnessi rekordite raamatusse, mis läks ka korda. Kogu autorongi vedas 200 hj mootoriga auto.

1557 km ühe liitriga !
See sõiduk ehitati Prantsusmaal Le Castellet's spetsiaalselt rekordi püstitamiseks — 0,064 liitrit bensiini 100 km distantsil.

Maailma kõige väiksem mudelauto on riisitera suurune. Selle ehitasid jaapani insenerid. Auto pörkerauad ja veljed on metallist, tuled ja aknad klaasist. Pikkus 4,8 mm, kaal 62 mg .

Maailma kalleim mudelauto on 120 aastat vana ja 30 cm pikkune tuletõrjetõld, mis maksab 364 000 Saksa marka.

Materjalid kogus, tõlkis ja seadis trüki valemis Mare Remmelgas.

PÄKAPIKK

MA EI OLE VANA MEES,
 KUIGI HABE HALL MUL EES.
 OLEN LÜHIKE KUI TIKK,
 SEST ET OLEN PÄKAPIKK.
 JÕULUVANAL AITAN MA
 JÕULUKINKE PAKKIDA.
 JA KUI KÄTTE JÕUAB ÖÖ,
 SIIS VAST ALGAB MINU TÖÖ.
 MA LÄHEN AKNA TAHA,
 KUS POISS VÕI PLIKA MAGAB.
 KUI ON TA OLNUD HEA,
 SIIS SILITAN TAL PEAD
 JA KOMMI PANEN KA
 TAL SUSSI SISSE MA.

Keiu Altmäe Kernu Põhikoolist

KES SIIN KÄIS ?

AMMU MÖÖDAS KAUNIS SUVI,
 JUBA MAAS ON VÄRSKE LUMI.
 EEMAL HANGED PAISTVAD SEAL,
 VÄIKSED JÄLJED HANGE PEAL.
 ON SEE JUKU VÕI ON MIKK ?
 EI ! ON HOOPIS PÄKAPIKK.

Rait Lotamõis Kernu Põhikoolist

Pildid joonistas
 Lauri Villau
 Tallinna Kopli
 Tarbekunstikeskkooli
 II-b klassist.

LUMI LANGEB, LUMI LANGEB,
 TEKIVAD NEIST SUURED HANGED.
 Ragnar Luup Kernu Põhikoolist

JÕULUD

JÕULUD TULID TUISUGA,
 MAA KÕIK ÜLE RIPUTAND
 PAKSU VALGE LUMEGA.

NÜÜD ON PÕÖSAD VAIBA ALL,
 VEED ON PAKSU KAANE ALL,
 VÄRAVAL ON UHKE MÜTS.

VALGE KASUK JÄNKUL SELJAS,
 SIIS KUI TUIISK JA KÜLM ON VÄLJAS.
 JA KÕIK ILM ON VALGE.

METSAS PIDU ALGAMAS,
 KÕIK JÕULUVANA OOTAMAS.
 JÕULUVALGUS ÜLE MAA.

Önnela Lehtsaar Kernu Põhikoolist

LUMI MAAS,
 TALV ON TAAS,
 LAPSED ÕUE JOOKSEVAD.
 Kertu Arumetsa Kernu Põhikoolist

TAEVAST LANGEB LAIA LUND,
 JÕULUVANAL POLE UND.
 LAPSED JUBA OOTAVAD,
 KÜÜNLAID PUULE PANEVAD.

Tuuli Võsa Kernu Põhikoolist

Võib juhtuda, et soovipäkapikk ei käigi lapse sassis igal aastal. Soovipäkapikke on jõuluvanal mõni üksik ning sellepärast on see päkapikuliik igas mõttes eriline.

Soovipäkapiku tulekuks on harilikust soovist pisut vähe. Sa võid ju soovida, et tahad näiteks šokolaadi, homseks pisut värsket sulalund, mikinätsu või mõnd muud tavalist asja. Soovipäkapiku üllatus on hoopis midagi muud.

Kui mõni soov on lapse südames kestnud juba kohutavalt kaua ja suured inimesed mitu korda ühmanud, et sellist asja parem ei maksakski ihaldada, võib ikkagi kogemata juhtuda, et nii kõvasti soovitud soov sulle justkui kogemata sussi sisse juhtub. Või läheb muidu täide... Aga ahneks ei tohi sedasi soovides minna, näiteks: "Päkapikk, too mulle kümme võidusõiduautot ja kaheksa Barbi - nukku ja siis veel viis kilo šokolaadi ning võta mind jõuluvana helikopterisse."

Seda pead kohe alguses teadma, et sinu soov võib olla ka tibatilluke. Üks imepisike imetabane asi, mille kõige suurem võlu ongi selles, et sa seda nii kohutavalt kaua soovinud oled.

Ühele valgete patsidega tüdrukule tõi soovipäkapikk ükskord tibatillukese sõrmuse. Tilluke tüdruk oli sõrmust nii tohutult kaua ihaldanud. Juba ammuilma oli ta tahtnud mängida muinasjutuprintsessi. Aga muinasjutuprintsessil on imetilluke roheline kiviga võlusõrmus. Meie valgete patsidega lapsel seda just ei olnud. Siis pistiski soovipäkapikk talle ühel ööl võlusõrmuse sussi sisse. Ta tegi nii sellepärast, et too tüdruk oli seda endale tohutult kaua igatsenud.

Ühele poisile aga — ah, parem ma ei ütlegi, mis soovipäkapikk talle tõi. Siis sa hakkad endale täpselt samasugust asja tahtma ning see pole enam sinu südamesoov, vaid seal vingerdab ka pisike kadeduseussike.

**Pildil on Svea Talving oma
lapsepõlvesõbra Parriga.**

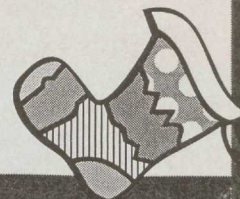
Soovipäkapiku jaoks peab igal lapsel olema päris oma, kõige rohkem soovitud soov. Kui see tõesti peaks täide minema, tunned sa niisugust suurt rõõmu, et ei oska seda kuhugi panna. Siis võid kindel olla, et soovipäkapikk ongi sinu juures käinud. Sina oled aga sellel korral... väike õnneseen.

Svea Talving

SOOVI - PÄKAPIKK

Pildi joonistas KIRKE

PUUST ETTE TEHTUD POU

Puust "puud" saab kindlasti teha mitut moodi. Meie "puu" jaoks oleks vaja:

- alusklotsi
- tüvepulka
- oksamaterjali

Muidugi peavad olema ka tööriistad:

pliiats, naaskel, puur, saag, nuga või peitel, haamer ja paar naela, liivapaber, liim.

Alusklotsiks võib olla puuhalujupp, paksem lauatiük või prussiots. Tüvepulk peab olema kõvemast puidust (kask, saar), võimalikult ühtlane ja sile. Pulk peab olema sama jäme kui puur, millega "oksesse" augud teeme — umbes 10–15 mm. Hea oleks teha alt veidi paksem, muidu vajuvad alumised "oksad" vastu alusklotsi. Kui see ei õnnestu, siis tuleb alumise "oksa" alla lüüa risti väike naelake.

Kui teed "oksad" lauast või ka vineerist, siis on parim tööde järjekord selline:

1. Joonista u. 30–40 suuremat ja väiksemat kolmnurka.
2. Märgi pliiatsi ja naaskliga augud.
3. Puuri augud.
4. Sae kolmnurgad välja.
5. Silu ja lihvi noa ning liivapaberiga.
6. Puuri alusklotsi auk.
7. Valmista tüvepulk ja kinnita see liimiga tugevasti alusklotsi sisse.
8. Pane suuruse järgi "oksad".
9. Tippu võib ka mingi püramiidikese (nupu) kinnitada.

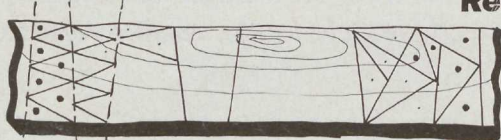
Ja nüüd saad ise edasi mõelda: võib-olla sobib see "puu" veel mingit otstarvet täitma. Näiteks küünljalaks, lipuvardaks, pliiatsihoidjaks vms.

Teine võimalus. Mitte vähem põneva tulemuse annab umbes verivorstijämedusest kuivast puuokstast ketaste saagimine. koore võid peale jätta. Siis tuleb enne kettad saagida ja hiljem puurida. Hea oleks, kui saagimise töökojas ketassae peal ära teeks.

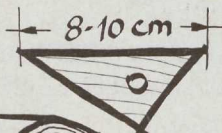
Saab muidugi ka terava käsisaega. on ju praegu häid rootsi ja soome saage pea igas tööriistapoes. Saagimisel on tähtis, et puuoks oleks kõvasti kinnitatud. Parim on kinnitada tiseripinki. Saab ka kruustangide ja pitskruvidega. Tegelikult väga lihtne, eks ju? Samasugust mängu oleme pea kõik lapsépõlves mänginud värvilisi kettaid pulga peale püramiidiks sättides. Proovime nüüd teha ise midagi sarnast, kuid hoopis uue ja tõsisema mõttega!

Jõudu! Häid jõule ja head uut aastat tegijatele!

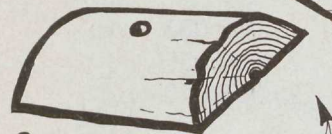
Rein Veskus

LAUAJUPILE JOONISTA KOLMNURGAD NII, ET OLEKS HEA VÄLJA SAAGIDA.

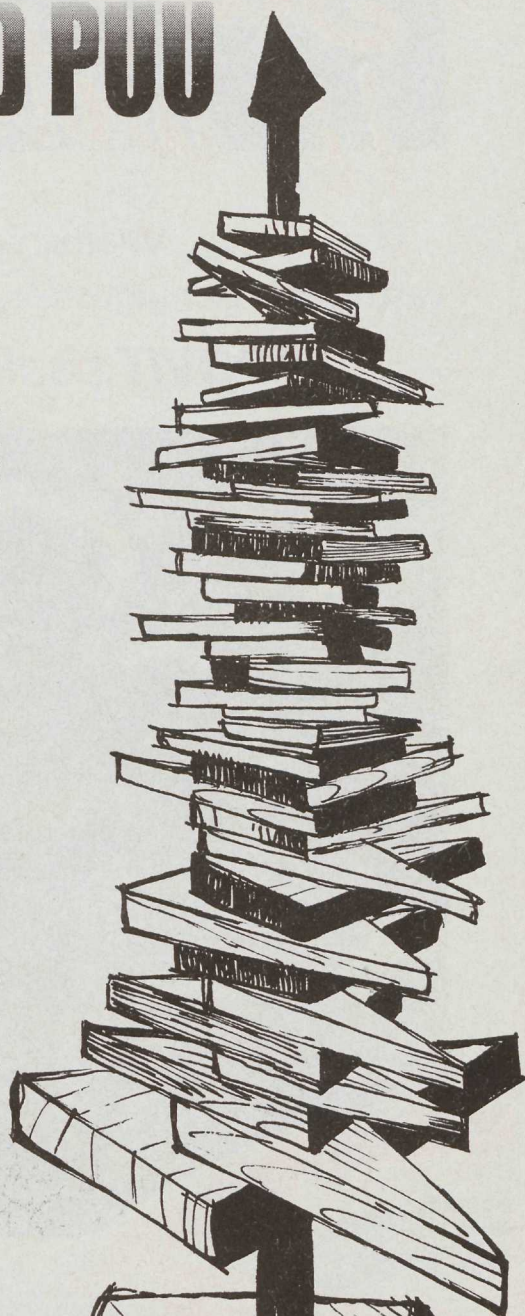
SAEME YILTU E. DIAGONAALSELT

PUUHALUST ALUSKLOTS OVAALSETE "OKSTEGA" PUULE

KETTAD LIHVIME JA PUURIME AUGUD.

Stay fit with **APOVIT**

Vitamiinide ja mineraalainete puudus võib vähendada vastupidavust haigustele, põhjustada väsimust ning töövõime langust.

"APOVIT sisaldab kõike, mida sa iganes vajad"

UUDIS: Nüüd lisaks ka B-karotiin

Täiskasvanutele

Toote No. E 00229

**Apovit
β-karotiiniga**

30 tabl.

NYCOMED SEFA

NYCOMED DAK

Lastele

Toote No. E 00232

**Poliivitamiin
lastele 30 tabl.**

Hoida lastele
ligipääsmatus
kohas

NYCOMED SEFA

NYCOMED DAK

**NYCOMED
SEFA**

Nycomed SEFA A/S
Jaama 55B, EE-2600 Põlva

Telefonid: 230/90 088
230/96 555

Fax: 230/97 315

GALERII

TANTSIJANNA

PÜHAPÄEVAHOBUNE

TAUNO
KANGRO
SKULPTUURI-
STUUDIO
ÕPILASTE
TÖID

KURI JÄNES JA HEA JÄNES

KRUTSIFIKS

SKULPTUURIDE GRUPP

LÖBUS LIBLIKAS

HAIKALA

Slaidid tegi Kristjan Lepp
(Meie Meel)

MUUMITROLLI ÄPARDUS

See juhtus palju aastaid tagasi, siis, kui elasid veel muumitrollid. Lugu algas sellega, et Muumitroll otsustas suusatama minna ja hüüdis kõigile: "Kuulutus, kuulutus: supermuumitroll läheb suusatama!"

"Tahaks näha!" pilkas väike My. Kuid vahepeal oli Muumitroll mäe otsa jõudnud ja hakkas kisendama: "Appi, appi, ma upun!"

Seda tegi ta ainult sellepärast, et kõik tema poole vaataksid. Ning kui kõik tema poole vaatasid, lükkas Muumitroll endale hoo sisse ja vuhas mäest alla. Aga oh häda: keset suusarada kasvas kuusepuu ja ta sõitis potsti! sellele otsa.

Küll nüüd algas hädakisa: "Ema, mul valutab siit! Ema, mul valutab sealt!" Kuid niimoodi rabeldes kukkus ta puu otsast alla. Väike My oli sinna kokku rookinud suure lumehunniku, kuhu Muumitroll kukkuski.

**Kätlin Navatskas,
Ääsmäe Põhikooli VI klass**

**Pildid joonistas
Heleri Rande
Tallinna 7. Keskkooli
IV-b klassist.**

KES TÖÖD EI TEE...

Elame puuküttega majas, meie ema kasvatab meid üksi. Meid on kokku viis — mina, vend ja kolm õde. Isa meil pole, seepärast peame vennaga talvel metsas puid tegema. Möödunud talvel käisime vanaisa ja vennaga igal laupäeval ja pühapäeval metsas, käsisaag, kirves ja võileivad kotis.

Lõikasime käsisaaga 65 ruumi puid, 35 oma kodu jaoks ja 30 vanaisale. Kevadel, aprillikuus vedasime puud traktoriga koju. Kodus tuli veel käsisaaga puud tükeldada nii pliidi kui ahju jaoks. Vend Kaidar ja vanaisa lõhkusid puud halgudeks ja mina kandsin nad puukuuri ja panin seal riita. Vahel tuli ka väike õde Katrin appi: "Venna, mina tahan ka sooja saada!"

Õeldakse küll, et jaanipäevaks peavad kõik tööd tehtud saama, aga meil läks ka natuke juulikuud, sest vahepeal käisime Kaidariga Tallinnas laulupeol. Kui koju tagasi tulime, siis lõpetasime selle raske töö ära ja olime järgmise lumeni vabad. Aga varsti tuleb jälle metsas käia. Vanasõna ütleb ju ka, et kes tööd ei tee, see leiba ei söö!

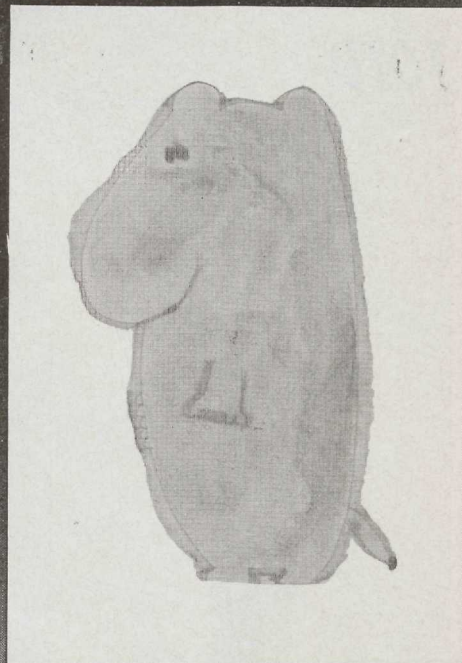
**Urmas Umbleja,
Ruusmäe Põhikooli VIII klass**

MUUMITROLLI TALV

Saabus talv. Muumitroll sidus pika sooja salli ümber kaela, võttis oma uued suusad, mis muumimamma talle jõuludeks oli kinkinud, ja läks mäele. Ei see lugenud, et ta polnud kunagi enne suusatanud. Julgust Muumitrollil jätkus. Vapralt võttis ta hoogu ja lükkas suusad liikuma. Mööda vuhisesid väikesed kuused. Üks pisike jänkupoju pistis oma nina kuuse varjust välja. Muumitroll aga aina kihutas allapoole, kuni korraga olid tal suusad risti ja ta ise ninali lumes. Ohkides ajas Muumitroll end püsti, uuesti kukkus ta ninali, sest suusad olid ikka risti. Jalad olid rasked ja justkui sassis. Muumitroll venitas oma käsi ja võttis suusad jalast. Ta tõusis, võttis suusad ning läks kodu poole. Koju ei jõudnud ta niipea, sest lumi oli paks ja raske. Toas ootas teda mamma sooja vaarikatee ja pehme saiaga. Küll need maitsesid talle hästi! Äkki Muumitroll kõhatas. Ema arvas, et muumi jääb haigeks ning pani ta voodisse ning kattis paksu tekiga.

**Tiina Pärna,
Ääsmäe Põhikooli VI klass**

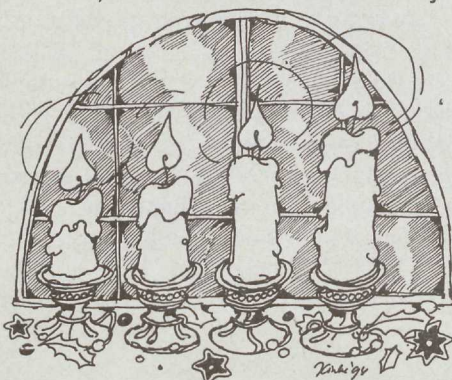
Advent on rõõmsa ootuse aeg

Kui midagi tähtsat on tulekul, siis heidad tihti pilgu kellale või kalendrile: läheks see ootuseaeg ometi kiiremini! Niisugust last, kes jõulupühi ei oota, pole küll vist olemas, ja küllap on täiskasvanutegi seas vähe selliseid tuimi tükke, kes jõuludest ei hooli. Ennekõike on jõulud muidugi **LASTE PÜHAD**: tähistatakse ju jõululaupäeval, 24. detsembril jõululapse **JEESUS KRISTUSE** sünni. Ilusat piiblikelegendi Joosepist ja Maarjast, kes külmal pimedal talveööl Petlemma rändasid, tead sa juba kindlasti, kuid kas tead ka seda, miks öeldakse Jeesuse nime järel: Kristus — ega see ometi liiginimi ole?

CHRISTOS tähendab kreeka keeles võitut, salvi-
tut, ja sama tähendus on heebreakeelsel sõnal Messias: inimesed, kes kannatasid vaesuse, ebaõigluse ja rõhumise all, ootasid Jumala poolt salvitut ilmumist, kes maailma heaks muudaks. Muidugi ei uskunud paljud, et Petlemma tallis sündinud lapsuke ongi see Jumala poeg, ja näiteks juudiusulised ei usu seda siamaani — nende meelest on tõeline Messias veel tulemata. Meie, eestlased, oleme enamalt jaolt kristlased, ja seepärast tähistame jõulusid niisama pidulikult nagu kogu kristlik maailm. (Muide: kuigi Kristuse sünni peetakse kristlikus maailmas ajaarvamise aluseks, pole uurijad tänini päris üksmeelele jõudnud Jeesuse sünni- ja surmaaajas — ühed väidavad, et ta sündis aastal 4 enne meie aja arvamist ning suri aastal 30, teised kinnitavad, et ta elas aastatel 6 e.m.a. — 27 maj.)

Jõuludele eelnevat aega nimetatakse **ADVENDIKS** ehk **TULEMISAJAKS** Neljal pühapäeval süüdatakse siis adventiküünlad: esimesel üks, teisel teine ja nii edasi. Adventiajaks valmistatakse igasuguseid üllatuskalendreid, väikestele lastele toovad siis päkapikud tihti sussi sisse maiustusi, suuremad meisterdavad jõulukaunistusi akendele, ustele ja laudadele.

Kirikus käies märkad kindlasti, et seal vahetatakse aeg-ajal linikuid ja katteriideid: igale ajale vastab oma liturgiline värv. Kõige üldisem, nn. argikristluse värv on roheline, must sümboliseerib leina ja muret,

vi-
let-
ne
tähis-
t a b
kahet-
s u s t,
ootust ja
m e e l e
p a r a n -
dust, valge
— rõõmu,
tänu ja puh-
tust, ning pu-
nane on mär-
rite (usukanna-
tajate) värv. 13.

detsembril on
märter Püha Lu-
cia päev. Legendi
kohaselt oli Lucia
kõrgest ja rikkast
perekoonnast pärit
tütarlaps, kelle ema
pödes ravimatut hai-
gust, kuid pärast
palverännakut Püha
Agatha hauale paranes.
Lucia jagas tänutäheks
kogu oma varanduse
vaestele, kuid see pahan-
das tema peigmeest, kes oli
lootnud Luciaga abielludes
rikkaks saada. Peigmees ka-
ebas maavalitsejale, et Lucia
on kristlane, ja valitseja käskis
neiu põletada. Kuid Lucia jäi
leekidest puutumatuks ja hukkus
pärast pikka piinamist ühe sõduri
pistoda läbi. Jeesus aga viis Lucia
taevasse. Püha Lucia päeva süm-
boliseerib pohlapärg, millesse on
kinnitatud põle-
vad küünlad. Lucia kannab valget kleiti ja punast
vööd — esimene tähistab puhtust, teine — märtri-
na hukkamist.

Adventipäevil on aeg mõelda kingituste valmis-
tamisele — ja kindlasti tasuks aeg-ajalt meelde
tuletada: jõulude eel sõlmivad tavaliselt vaenujalal
olevad sõjaväedki rahu — ei siis sobi sinulgi teis-
tega riidu kiskuda. Kallist jõulurahu!

★ Pildid joonistas KIRKE

OH KUUSEPUU, OH KUUSEPUU!

Kuuske teiste metsapuude seast ära tunda pole raske. Temal on iseäralik välimus. Erinevalt männist on ta latv ka vanas eas terav. See näitab, et ta kasvatab kõrgust elu lõpuni. Kuusk sirgub noores eas aeglasemalt kui mänd, aga vanana on ta nii männist kui teistest puudest pikem. Euroopa kõrgeimad puud on üle 60 meetri kõrgused kuused, mis kasvavad Kesk-Euroopa mägedes.

Kuuse oksad tüvel ja okkad okste peal asetsevad tihedalt. Selle järgi võib kohe arvata, et kuusk tahab kasvada varjus. Lagendikul kasvama hakata võib ta

koosneb samadest keemilistest elementidest mis suhkur, saab puitu põhimõtteliselt keemiliselt töödeldes suhkruks muuta. Seda on ka katsetatud, kuid menetlus on olnud liialt kallis, et seda laiemalt rakendada. Teine võimalus oleks võtta eeskuju looduselt. Mitmed olevused, näiteks ürasek ja jänes, suudavad seedida tselluloosi, millest puit peamiselt koosneb. Jänesel seedib tselluloosi pimesool — seesama sool, mis inimese organismis on peaaegu tarbetu. Ürasekil aitavad tselluloosi seedida bakterid, kes elavad ta soolestikus. Kui inimese pimesool toimiks sama tõhusalt kui jänesel või tema kõhus saaksid elada samasu-gused bakterid nagu ürasekil, võiks kuusest saada toidutaim.

Kui inimene lõpetaks ühtäkki igasuguse majandustegevuse looduses, oleksid kuusikud umbes 200 aasta pärast kõige levinumad metsad Eestis. Meie ilmastik sobib kuusele suurepäraselt. Just pilvistel ja niisketel päevadel kasvab kuusk kõige paremini. Aga nimelt säärased ilmad on Eestile tüüpilised.

Olen mõelnud, miks just kuusk on meie puude hulgast sattunud jõulupuuks. Jõulusid peetakse kõige pimedamal ajal, kui inime-ne vajab rohkem lootust ja elujõudu. Mis seda võiks anda? See peaks olema mingi selline olend looduses, kelle välimusest kiirgab kesktalvel kõige enam elujõudu. Inimene läheb seda metsa otsima. Ning satubki kuusele.

Pole teada täpset aega ajaloos, kust alates hakati kuuske tuppa tooma ja ehtima. Aga tundub, et midagi on siin viltu. Inimene saab kuuselt elujõudu

puu surma hinnaga. Ta isegi ei vabanda puu ees ega selgita puule, miks ta teda maha tahab võtta. Enne raiumist võiks kuusega kasvõi veidigi vestelda, kõnelda talle endast ja oma kavatsustest, kuuske kiita ja tänada. Veelgi õigem oleks kuusk hoopis raiumata jätta, ehtida ta metsas ning pidada jõulupidu siin. Ja tänada kuuske sellegipoolest elulootuse eest, mida ta aasta süngeimal ajal nõnda heldesti jagab.

Hendrik Relve

(autori foto)

vaid siis, kui on sinna istutatud. Looduslikult saab noor kuusik tekkida vaid vanade puude alla: vana kuusiku alla pääsev valgusehulk on just paras noorte kuuskede jaoks. Kuused kasutavad päikesevalgust nii põhjalikult, et tiheda kuusiku all ei või kasvada ükski teine puuliik. Kuusemets pruugib päikeseenergiat tõhusamalt kui mistahes muu taimekooslus Eestis.

Kui puu kõlbaks inimesele süüa, oleks põldudel vilja ja kartulite asemel tulusam viljelda kuuski. Kuna puu

Leelo Tungal

NALJATILGAD

Algus ajakirja "HEA LAPS" aprillinumbris.

JÕULUJUTT

"Sinu juurde igatahes tuleval aastal päkapikk ei tule!" ühmas Kristiina pahaselt.

Maria pani käed puusa ja kuulutas: "Niikuinii et tule! Aga sinu sussi sisse teeb päkapikk hunniku, vaat siis!"

Kritu oli hetke keeletu, siis aga pasundas: "E-ema! Maria kiusab! Ta räägib ropusti!"

Emal ei teinud kõõgis Kritu kaebust kuulma, tugitoolis raamatut lugev Piret aga kurjustas: "Jätke ükskord see nagistamine järele! Kes jõululaupäeval kakleb, see kinki ei saa!"

"Jah, aga kas jõuluõhtul sobib öelda, et päkapikk kakab sussi sisse?" nõudis Kritu õigust taga.

"Seda ütlesid sina!" porises Maria. "Mina ütlesin hoopis, et päkapikk toob su sussi sisse hunniku... kommidest ja õuntest..."

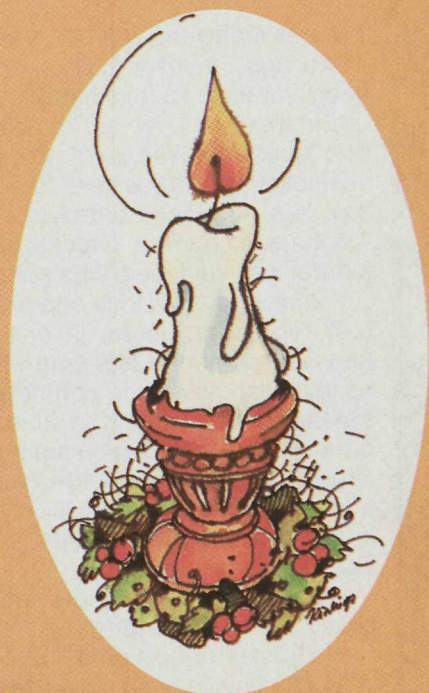
Emal ilmus uksele, salapärase naeratus näol: "Lapsed, paistab, et õues on jõuluvana!"

"Oi, kui tore!" ajas Piret end ringutades püsti. "Ütle talle, et viigu need kaks pisikest riiukukke Põhjamaale, las nad otsivad seal kõikide päkapikkude sussid läbi!"

Kuid Kritu ja Maria seisis juba ühel meelel akna juures ja vahtisid õue.

"Niikuinii ei tule jälle päris-jõuluvana," arvas Maria. "Vaata vanasti käis ikka ehtne jõuluvana — aga viimasel ajal on isal tekkinud kange himu jõuluvana mängida. Natuke lapsikuks teine läinud..."

"Aha, jäta — päris-jõuluvana polegi olemas," vaidles Kritu vaiksel talle vastu. "Meil koolis

teavad seda kõik!"

"Teil koolis võib-olla pole, aga meil käis küll vanasti päris-jõuluvana. Eks, Piret?"

"Noh, igatahes tõi ta päris-kinke," muigas Piret. "No kas on keegi ukse taga? Koerad justkui korra haugatasid?"

Koerad haugatasid veel paar korda, kuid hakkasid siis lipitsevalt niutsuma.

"Keegi on ukse taga!" rõõmustas ema, ja kui uksekell helises, hüüdis heleda häälega: "Jaa! Palume sisse!"

"Tere, lapsed!" astuski jõuluvana sisse — nina roosa, habe valge ja mantel punane. Kritu ja Maria märkasid kohe, et tal olid isa vanad labakindad käes, ja et mingit KOTTI tal polnudki.

"Kas siin majas on head lapsed? Kas jõuluvanale istet ka pakutakse?"

Piret loovutas jõuluvanale tugitooli: "Istu, istu, vanake! Kuule, mul on tunne, et sa oled midagi unustanud..."

"Vitsakimp on vööli!" oli jõuluvana krapasakas teatama.

"Aga kus kingikott on?" ei suutnud Maria end tagasi hoida.

"Jah... Kingikotiga läks seekord nii, et seda polegi,"

teatas jõuluvana kurvalt. "Vaesed ajad..."

"No aga... midagi ju ikka..." ehmus ema. "Kas keegi varastas kingikoti ära?"

"Ei, see hull see asi ka polnud... Aga kui mina poe juures autosse... või ikka põdrasaani istusin, siis jooksid mu juurde kaks pisikest last, ei saanudki aru, kas poisid või tüdrukud. Mõlemad hüüdsid: "Jõuluvana, hurraa! Lõpuks ometi tulid ka meie juurde! Kas said meie kirja kätte?"

Vastasin, et sain küll, aga praegu olen parajasti teel Tilga-pere juurde, ja mul pole nende kinke kaasas, las nende isa-ema teatavad jõulukontoris, millal oleks õige aeg nende poole tulla. Siis hakkasid lapsed nutma, ja suurem ütles: "Aga meie ema läks me juurest juba ammu minema, ja isa on kogu aeg purjus, nii et jõulukontoris ta küll ei lähe." Isa ei viitsivat ahjugi kütta, nii et tuba olevat külm, ja kuuse olid lapsed ise toonud, aga ehteid neil polevat, ja raha niisamuti..."

"Ja siis?" küsis Maria ärevalt. "Siis andsid meie kingid neile lastele, jah?"

"No kuule!" hüüdis ema.

"Võib-olla olid need poisid, ja meie kinkidest polnud neil mingit rõõmu?" arvas Piret.

"No mis parata," laiutas jõuluvana tusaselt käsi.

Tuppa sigines vaikus. Künlad värelesid, jõuluehted läikisid, ja tuba lõhnas piparkookidest ning hapukapsast.

"Kuule," lausus Kritu korruga otsustavalt, "meil on palju väikeseks jäänud dressipükse, mida poisid ka võivad kanda — sa võiksid sinna peresse viia. Ja mõned mänguasjad seisavad ka niisama..."

"Mina tahaks hoopis oma jubedatest karupükstest lahti saada," kuulutas Maria ja läks esikusse "vaenupükse" otsima.

"Ahoi!" kostis hetke pärast ta reibas hääl. "Keegi on siia ka mingi koti jättnud! Kas toon sisse?"

"Too jah," naeratas jõuluvana. "Tegelikult oli see, mis ma rääkisin, hoopis jõulujutt. Kingid on küll väikesed, aga neid on selle eest mitu. Nii et tuletage aga salmid-laulud meelde!"

Kritu ohkas ühtaegu rõõmsalt ja kurvalt: "Jah, aga ikkagi on neist lastest kahju... Isegi siis, kui neid olemas pole!"

NB ! NELJAL JÄRGMISEL LEHEKÜLJEL LEIAD ÜMBRIK-KIRJAPABERID. NENDE PILDIGA POOLE PEALE VÕID KIRJUTADA OMA SÕBRALE JÕULUSOOVID, TEISELE KÜLJELE, SINNA KUHU ON JOONISTATUD ÜMBRIK, KIRJUTA SÕBRA AADRESS JA LIIMI POSTMARK. SEEJÄREL VOLDI ÜMBRIK KOKKU MÕÖDA MURDEJOONI, LIIMI KORRALIKULT KINNI JA VÕIDKI VIIA KIRJA POSTI.

Kirjapaberid joonistas sulle KIRKE

1

Four horizontal lines for writing, consisting of a solid top line, two dashed middle lines, and a solid bottom line.

HEADLINES

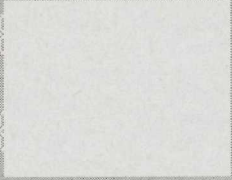

Handwritten signature or artist's mark.

1

A large white rectangular area containing four horizontal lines for text entry. From top to bottom, the lines are: a dashed line, a solid line, a solid line, and a dashed line.

HEADLIDS

3

2

4

Jõuluööl kõik toad on valged

Walesi jõululaul

D A7 Hm A D A7 D G D A7 D

1. Jõulu - ööl kõik toad on val - ged, fa la la la la la la la la.
 kõigil röö - must röö - sad pal - ged,

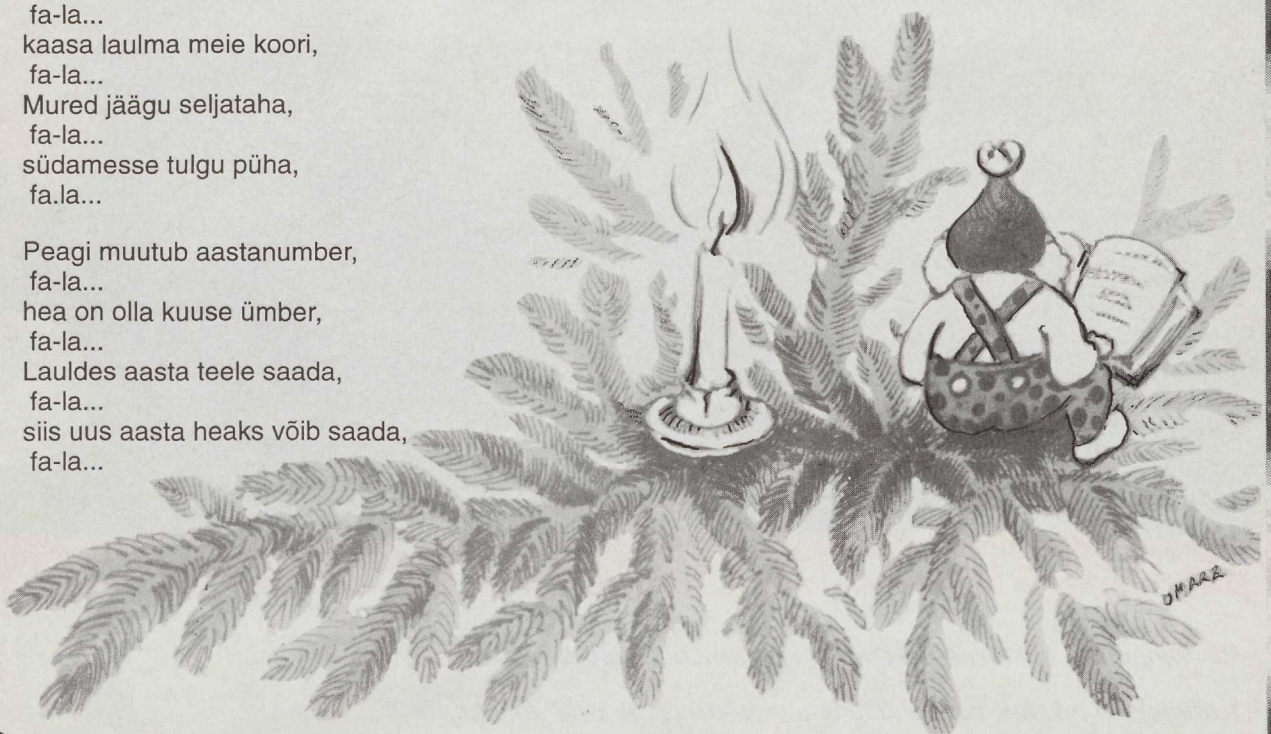
A D A D Hm E7 A

Kõigil las - tel meel on har - ras, fa la la la la la la la la.

D A7 Hm A D A7 D G D A7 D

küünla lõh - nast, kuu - se kar - rast, fa la la la la la la la la.

2. Jõulurõõm toob vanu-noori,
 fa-la...
 kaasa laulma meie koori,
 fa-la...
 Mured jäägu seljataha,
 fa-la...
 südamesse tulgu püha,
 fa-la...
3. Peagi muutub aastanumber,
 fa-la...
 hea on olla kuuse ümber,
 fa-la...
 Lauldes aasta teele saada,
 fa-la...
 siis uus aasta heaks võib saada,
 fa-la...

Hea päev algab Valiojogurtiga

- Valiojogurtite maitsevalikust leiab igaiüks endale meeldiva
- Valiojogurt on elav, värskete toode ja seetõttu säilib vaid külmkapis
- Valiojogurt ei sisalda säilitusaineid

VALIO

LUIGED LÄINUD...

MUSTLUIK

Läänepoolkeral on meie laulu- ja väikeluigel kummalgi oma analoog, keda kutsutakse vastavalt trompet- ja vileluigeks. Viimasel on nokatüvikul õige tilluke kollane laiguke, esimese massiivsevõitu nokk on aga sootuks must. Levikupaigad ja elukombed on neil oma Vana-Maailma sugulastele nii sarnased, et mitmed ornitoloogid käsitlevadki neid sama liigi eri alamliikidena. Trompetluike saab imetleda Tallinna Loomaaias, vileluiki idapoolse kolleksioonides aga peaaegu polegi.

Kui seni käsitlemist leidnud liikide kohta kehtib tuntud tõde: "Valge nagu luik", siis ülejäänud kahe liigi kohta seda enam nii öelda ei saa. Lõuna-Ameerikas Tulemaast ja Malviinidest kuni Brasiilia kagurannikuni asustab taimestikurikkaid pampajärvi mustkaelluik. Mõõtmeilt jääb see liik meie kümnokkluiigele tunduvalt alla, ent oma kehahoiaku, kaelakõveruse, noka ehituse ja elukommete poolest on nad siiski üsna sarnased. Nagu nimestki nähtub, on selle liigi täiskasvanud isendeil valge üksnes keha, kael aga, vastupidi, süsimust. Erinevuseks on veel see, et mustkaelluige nokakühm on veripunane nagu kogu nokkki, kümnokkluiigel aga must. Kõrvuti üheskoos saavad nad ujuda siiski üksnes loomaaiatiigil.

Valgest värvist on veelgi vähem järele jäänud looduslikult Austraalia kagu- ja edelaosa sademe-

MUSTKAELLUIK

terikkais rohtlais ja soodes elavale mustluigele, keda me sakslaste eeskujul ka leinakuigeks võiksime nimetada. Tema

süsimusta sulestiku teeb romantiliselt kauniks seesmiste kümnarhoosulgede ja õlasulestiku kohev käharus. Valks on sellel liigil jäänud vaid tiiva hoosuled, mis on nähtavad siiski vaid lennul. Temagi armastab ujumisel oma tiivad koketselt selja kohale tõsta. Mustluige valkja tipuga punasel nokal puudub kümn sootuks. Kliimamuutuste tõttu kipub sademetehulk selle liigi levialal järsult vähenema, mis näib selle valdavalt taimtoidualise liigi saatusele looduses üsna rängalt mõjuvat. Viimase paarisaja aasta jooksul on ta aga üha arvukamalt esindatud Euroopa ilutiikidel. Oma praktiliselt tummale konkurendile kümnokkluiigele lööb ta aga silmad ette häälekuse poolest. Pojast peast on kõik luigeliigid ühtviisi hallid, ent kontrast vanalinnu värvusega on vallandanud väära legendi, et musta luige poeg on valge, valgete liikide pojad aga mustad. Tuhkagi me kõik neid kõiki luiki nii hästi tunneme!

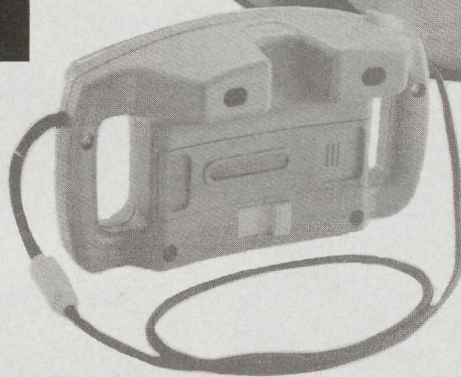
KAS ÜKS LAPSUR JÕUAB ROHKEM KÜSIDA KUI SADA LAST VASTATA JÕUAVAD ?

Lapsuri pisikeses, kuid paksult mõtteid täis olevas peas tekkisid mõned küsimused, millele kahtlemata JUST SINA oskad vastata :

1. Mis sulle meie ajakirjas kõige enam meeldib ? Missugused lood loed läbi kõigepealt ?
2. Mis ei meeldi ? Mida ei loe üldse ?
3. Kas sul on küsimusi, millele ootad Heast Lapsest vastuseid ?
4. Mida tahaksid ajakirjast õppida ?
5. Mida võiksid ise teistele õpetada ?
6. Kui vanalt õppisid lugema ? Missugused on sinu lemmikraamatud ?
7. Kelle lapsepõlvest tahaksid lugeda ALLEAA - lehekülgedelt ?
8. Kas sul on ideid ajakirja huvitavamaks muutmiseks ? Missugused need ideed on ?
9. Sinu nimi, vanus, klass ja kool, kus õpid ? Kui pole saladus, siis kirjuta ka oma kodune aadress.

PARIMATE IDEEDE AUTORITELE
ON PREEMIAKS FIRMALT MATTEL
LASTE FOTOAPARAADID, MILLEGA
SAAB TEHA PÄRIS-FOTOSID !
ELAGU HEAD IDEED !

PANE TÄHELE !

HEA LAPSE TELLIJATE VAHEL
LOOSITakse VÄLJA HULK

KINGITUSI !

AJAKIRJANDUSLEVI
ABONEMENT

78 238

HEA LAPS

1995.a.

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12

Kuhu : EE.....

Kellele :

KÄTTETOIMETAMISE
KAART

78 238

HEA LAPS

1995.a.

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12

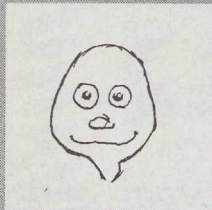
Ühe kuu tellimishind 6.50 krooni

Kuhu : EE.....

Kellele :

KUIDAS JOONISTADA INGLIT JA PÄKAPIKKU?

FOTOL : väike ETS (kõige väiksem)
koos vanemate vendadega.
Etsi jõulusalm :
Oh kuusepuu jää jõulupuuks
ka kroonipuude ajal !

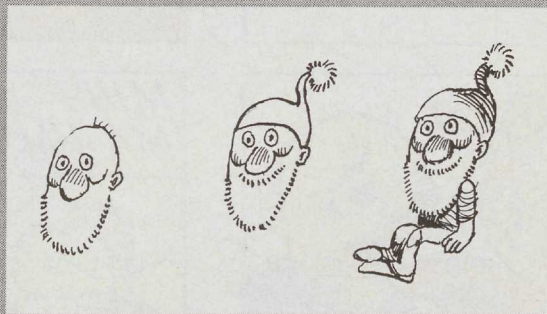
INGLIL PEAB OLEMA HEA
JA ARMAS NÄGU.

JA ILUS PEAB TA OLEMA KA.
JONISTAME TALLE PALJU
LOKKE JA PIKAD RIPSMEID.

SIIS JOONISTAME KEHA. SÄRGIKE SELGA...
AGA KÕIGE TÄHTSAMAD ON TIIVAD !

NÜÜD TEEME PÄKAPIKU. SEE ON LIHTNE.

JA PANEME TA REISIJAKS INGLI SELGA.

EI, SELLEST EI TULE MIDAGI VÄLJA !
TIIVAD JU LIIGUVAD JA VAENE PÄKAPIKK SAAB VATTI !

MÕTLEME PISUT.

NO NII ! PÄKAPIKK LEIDIS KINGIPAKILE HEA KOHA.
NÜÜD VÕIB JUBA LENNATA — HEA LAPSE POOLE !

perekond

MARTINSON

ALAR PIKKORAINEN

ONU OHMUSSONI JÖULUSALM TÄISKASVANUTELE:
JÖULUD TULID VÄRVLISED, ÄRGE OLGE NÄRVLISED!

Jäätis – nii tavaline. Aga võib ka olla nii eriline!

Serveerigem jäätist eriliselt – lisanditega, kaunilt, peolaua ehteks, oma pere või külaliste üllatamiseks! Valio pakijäätised pakuvad suurepärase võimaluse teha järelroast tõeline sündmus. Pildilolev pilgupüüdja on valmistatud lühikese ajaga ja vähesest lisamaterjalist: vaja on 1 liitrine pakk Valio koorejäätist (vanilje), u. 2 pakki vahukoort, 1 liitrine purk segapuuviljakompotti (suurepäraselt sobivad ka kodusvalmistatud puuviljakompotid) ja kokteilikirsse.

Kaunist peomeeleolu!

Jäätis on külmutatud ja vajab säilimiseks temperatuuri -18° . Seega saab jäätist säilitada vaid sügavkülmutuses. Koduses sügavkülmutikus säilib jäätis umbes 1 kuu. Osaline sulamine ja uuesti külmutamine muudab jäätise maitset, seetõttu tuleks jäätise poest koju toomisel püüda jäätise sulamist takistada. Aitavad järgmised pisi- asjad:

Võtke jäätis poekülmikust oma ostukorvi viimasena, vahetult enne kassasse siirdumist.

Hea on võimaluse korral kasutada spetsiaalset külma- hoidvat kotti või vahtplastkarpi.

Aitab ka jäätisepaki keeramine mitmekordsesse aja- lehte või plastikaati.

Üheliitrine jäätis püsib serveerimiskõlblikuna toatem- peratuuril 0,5 tundi ja tavalises külmikus 1 tund; aja- lehte keeratuna – toas 1–1,5 tundi ja külmikus 1,5–2 tundi.

Selleks, et jäätise maitse oleks täiuslik, peab seda pak- kuma õige temperatuuri juures. Üheliitrine jäätis on pa- rajalt pehmenenud serveerimiseks, kui seda on pärast sügavkülmutikust võtmist hoitud tavalises külmikus 0,5– 1 tund või toasoojas 15–30 minutit.

Jäätise serveerimisel võib proovida järgmisi maitseaineid:

aniis, kaneel, kardemon, koriander, ingver, piparmünt, muskaat, rosé pipar, ingver, kohv, tee, kakao, liköörid, rumm, puns.

Muud lisandid jäätisele:

šokolaad, pähklid, mandlid, rosinad, värsked või kül- mutatud ja kergelt suhkruga maitsestatud marjad, kee- dised ja püreed, värsked ja kompotipuuviljad ning puu- viljasalatid, külmad ja kuumad kastmed, vahukoor – ilma mingi lisandita või maitsestatuna, küpsised, vah- lid, malustused, vahtraasiirup.

Jäätis võib ise olla lisandiks mitmete magustoi- tude juures. Pakkuge jäätist näiteks pannkookide, kissellide (nii külmade kui soojade), õunapiruka (struudli) juurde.

Kaunistuseks: röstitud mandlilaastud, pähklikuru, ka- ramellvärvidega värvitud kookoshelbed, šokolaadilaas- tud, tume kristallsuhkur, nonparellid, lahustuv kohv, martsipan, kokteilikirsid.

Valiojäätist, palun!

LASTE TÖID

Üks daam kord pargis jalutas
ning põrsast sabast talutas.
Hull kägu hüüdis, viisid suul :
" Mu vanaisa elas Kuul,
sest kõht tal Maa peal valutas ! "

LIMERIKUD

Kord lakke vahtis nukk :

" Ma tahaks olla kukk ! "

Siis kriiskas kana :

" Sa oled sama -

• sugune kui minu vana sukk ! "

11-aastane Nele

LUMI

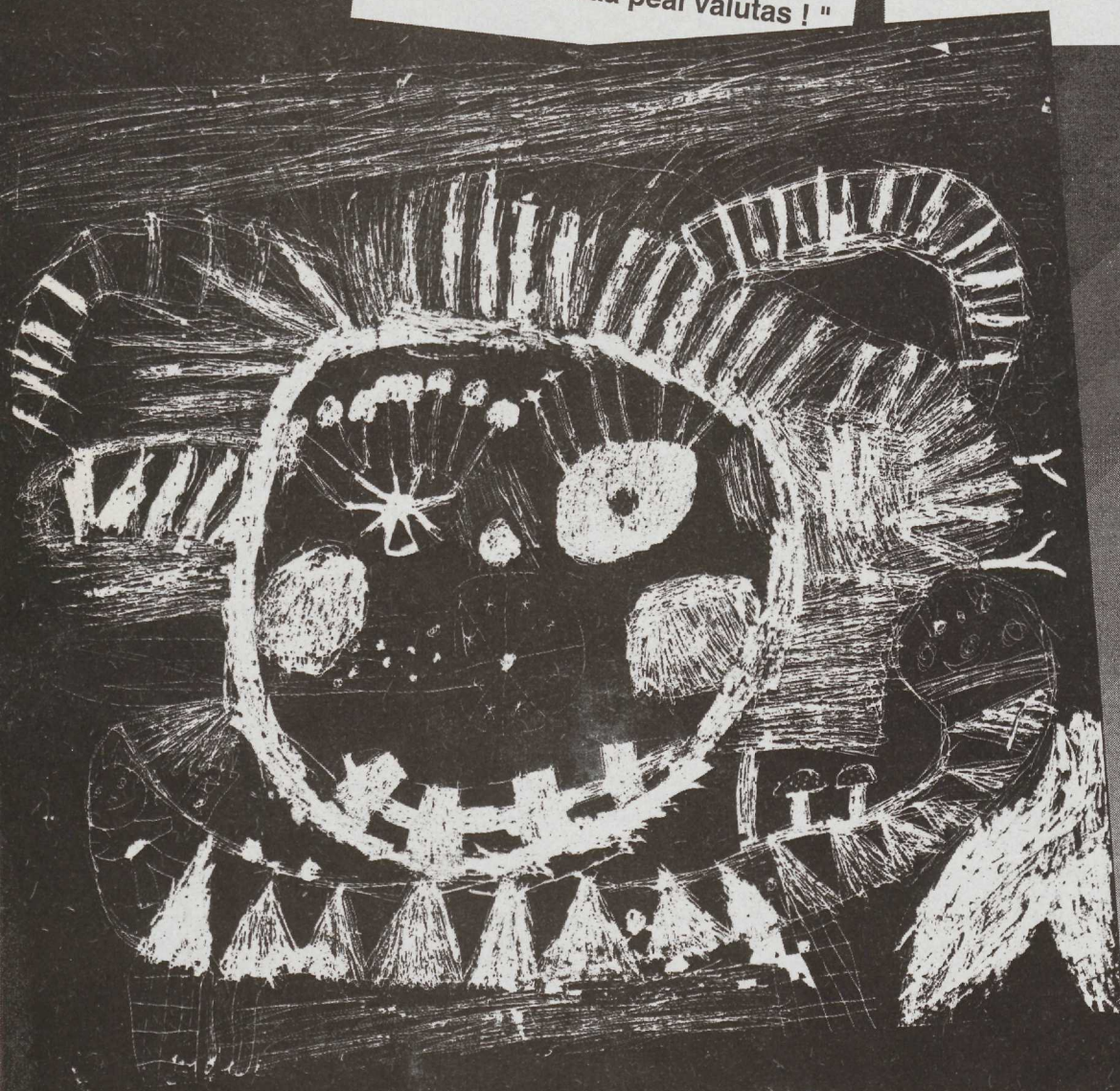
ÕUES SAJAB
VÄRSKET LUND.
SIIL MEIL MAGAB
VÄRSKET UND !

SIIS, KUI LUMI
ÄRA SULAB,
SIIL MEIL ÕUNA-
AIAS ULAB.

Anni Aasamägi,
Keava Algkooli
IV klass

Pildi autor on/
9-aastane
Mari-Liis Mets
Tallinna Pelgulinna
Keskkoolist

TALVEÕHTU

LUMI ON MAAS NII VALGE.
PÄIKE ON LOOJUMAS TALVEL.
TUPPA NÜÜD PEAN MINEMA
ÜLESANDEID TEGEMA.

OLEN NÜÜD TOAS JA KUULEN :
LUND TULEB AINA JUURDE.
LOODAN, ET SUUSATADAGI SAAB :
HOMME LUMEVAIP KATAB MAAD.

Helen Põhjakas,
Risti Põhikooli V klass

Läheime külla. . .

... Soome lasteajakirjale Lastenmaa. Ikka on põnev teada, mida naabrid teevad.

Lastenmaa sündis 1986. aastal, ja praegu on tal 7500 lugejat. Ajakirja peatoimetaja on Anna-Mari Kaskinen — paljude ilusate kristlike luuletuste ja laulutekstide autor. Lastenmaale kirjutavad veel paljud soome kirjanikud: Pia Perkiö, Marjatta Sawkins, Anna-Liisa Karjalainen jt. Igas numbris on laul, mille autoriks on enamasti Jukka Salminen.

Et Lastenmaa on kristlik ajakiri, siis vastab selles laste küsimustele pastor Pekka. Väike Timo küsib: "Miks kinkisid idamaa targad Jeesusele nii imelikke asju?"

Pastor Pekka vastab: "Idamaa targad võtsid kaasa kingitusi, mis olid nende meelest küllalt väärikad kuningale andmiseks. Ka siis, kui kuningas on beebieas, jääb ta ometi kuningaks. Vaevalt et tarkadele pähegi tuli tulevasele valitsejale lelusid või sipupükse kinkida!

Piibel jutustab, et targad andsid Jeesus-lapsele kulda, viirukit ja müri. Kuld sobib eriti hästi kuningate kuningale kinkimiseks. Viirukisuitsu ohverdati templis Jumalale — niisiis sümboliseeris viiruki kinkimine seda, et Jeesus oli Jumala poeg. Müriõli kasutati aga surnute võidmiseks — mürr viitas sellele, et Jeesus pidid kord kogu maailma inimeste eest ristil hukkuma..."

Jõulude eel pakub loodusesõbrale kõige rohkem huvi kahtlemata lugu porost ehk põhjapõdrast.

JOOKSE, MU PÕHJAPÕDRAKE !

Põhjapõdrast kõneldes peame ikka mainima ka jõuluvana — maailma kuulsaime põhjapõder on ju kahtlemata jõuluvana saani vedaja Petteri Punakoon. Noh, Petteri on siiski üksnes muinasjututegelane, ja ehtsad porod on hoopis teistmoodi loomad.

Porod — või õigemini nende esiisad tundrupõdrad elasid Lapimaal juba kaua enne inimesi. Vähehaaval Lapimaale saabunud küttidel läks korda taltsutada metsikuid põtru, kellest arenesidki kaasaegsed porod. Porost sai kõigepealt laplastele tähtis liha ja nahka andev koduloom ja veokijuht, ning tegelik põhjapõdrakasvatus sai Soomes alguse juba mitmesaja aasta eest.

Suviti liiguvad porod tundrutes suurte karjadena, hankides toitu, et vastu panna põhjamaa karmides talvetingimustes. Nii kulub nende aeg talvel ainult ellujäämisele. Kui lund on palju, ei suuda põdrad samblikke välja kaapida, ja juhul, kui lisatoitu ei anta, ootaks neid surm.

Et põhjapõtrade eest hästi hoolt kantaks, loodi Soomes spetsiaalne põhjapõdrakasvatusseadus, mis määrab muuhulgas sedagi, et porode arv ei tohi kasvada liiga suureks — muidu lõpeks nende toit otsa. Meil on olnud kõige rohkem 200 000 põhjapõtra, kuid tänapäeval on nende hulk palju väiksem.

Et omanikud oma põhjapõtru ära tunneksid, on kõik loomad märgistatud. Märgid tehakse porodele

kõrvadesse suvisel ajal, kui nad on alles vasikaeas.

Masinate kasutuselevõtmisega on porokasvatate elu palju kergemaks muutunud, nii et poromeestele on nüüd jäänud aega ka oma hoolealustega lõbusamate asjade ettevõtmiseks. Lemmiksündmuseks on nüüdsel ajal põhjapõtrade jooksvõistlused, kus sõrad klõbisevad ja lumi lendab!...

MATTI SÄRKKÄ

Toimetuse sekretär Leena Hietamies oskab peale kirjutamise teha ka näputööd. Need kivipäkapikud siin on tema leiutatud.

Meisterdamiseks vajad ümaraid kive, punast riidet või krepp-paberit ja head liimi.

Pese ja kuivata kivid, ning proovi järele, missugused neist annavad omavahel paremini kokku kleepida. Kivikesi ühendades kasuta ohtrasti liimi. Kive kokku kleepides pead neid mõnda aega vastamisi suruma — siis jääb liim paremini pidama.

Mütsid tee kolmnurksest riide- või krepp-paberitükist — kleebi kokku nende pikemad servad. Mütsi suurust võid esmalt ajalehepaberil järele proovida. Kleebi müts päkapikule pea külge. Suud-silmad võid maalida tuul või mõne muu värviga.

Ajakirja
LASTENMAA
peatoimetaja
Anna-Mari
Kaskinen.

Meiju, kes vastab
laste kirjadele.

Pastor Pekka, kes
vastab laste
küsimustele.

TOIVOO JANNE

SOULVA

SOOME LAPSED SOOVIVAD HÄID JÖULE!

POK OLI TALVI AAMU.
JOU LUISEN METSÄN
PEITTI VALKEA LUMI VAIPPA.
JOU LU JUHLA OLI ALKANUT.
MYÖS PEIKKO - METSÄSSÄ, YHDES
SÄ TALOS - SA ASUI POKI,
MARI, ISÄ ÄITI
JA KANIMI KAIRA, JON-
OLI NIPPI.

RIISANNE & V.

soome laste joonistusi
ajakirjast LASTENMAA

LASTENMAA LUGEJATE LEMMIK ON KASS HESSU, KELLESTJOONISTAB SARJAPILTE VAHVA NIMEGA KUNSTNIK WALLU.

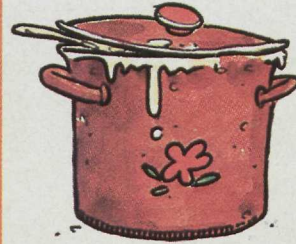
KASS HESSU JÕULUMANDEL

Liisa istub isa ja emaga jõululauas ja sööb riisiputru.

Hessugi on oma osa kätte saanud.

Pudrusse on peidetud mandel. On kokku lepitud, et mandli leidja peab pudrupoti puhtaks tegema!

Wallu

Liisa laseb oma pudrul hea maitsta, kuid mandlit ei leia.

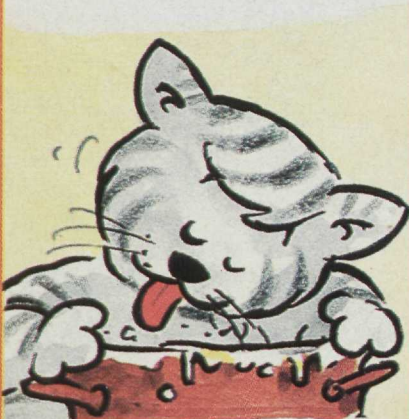
Emalgi pole mandlit...

Isal niisamuti. Ja pott on juba päris tühi...

Hessu peseb pudrukattla puhtaks, nagu kassidel ikka kombeks...

...keelega noolides.

Ahhaa! Juba leitud! Hessu kausis!

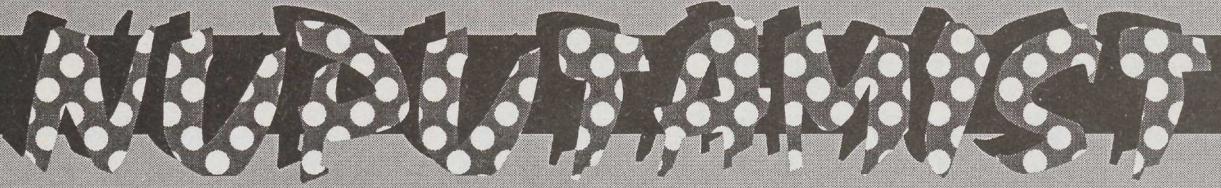

Kiisu pudrused vurrud teevad kõigile nalja!

Häid jõulusid!

SOOVIME
HÄID PÜHI
AJAKIRJALE
LASTENMAA
JA KÕIGILE
SOOME LASTELE!

HEA LAPS VASTUSTE TALONG

1. MÕISTATUSE VASTUS ON :

.....

3. PILDI ALLKIRI :

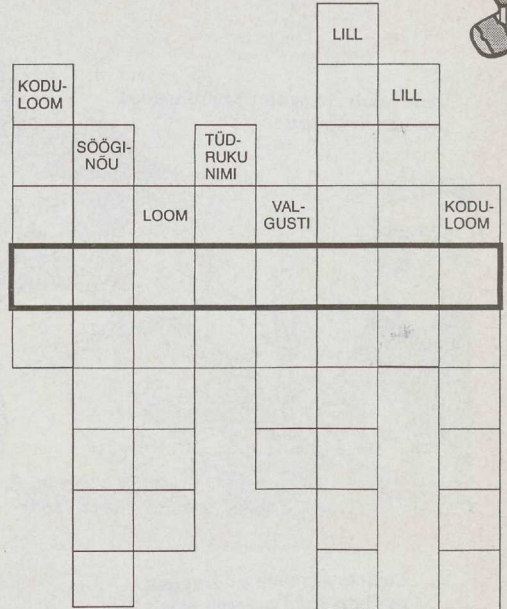
.....

.....

Mitu jõulusokki leiad ajakirjast ?

- ① Millise lille nime saad ?
Mõistatuse koostas MARI-LIIS KUTSAR Tartust.
- ② Mõistatuse koostas ERKKI LAANEOTS
Väätsa Põhikoolist.

LILL

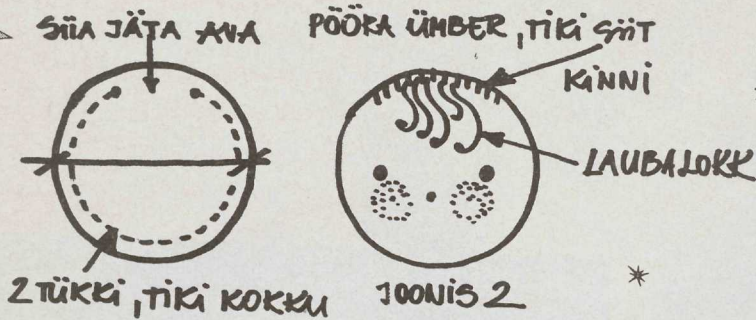

- ② 1. LINN EESTIS (5 tähte) 2. MAAVARA (4) 3. ESE (3) 4. NOOT (2)
5. LADU (3) 6. AIAELUKAS (4) 7. PUHKUS (3) 8. KALA OSA (5)
9. AUTO OSA (4) 10. VÄRV (6) 12. LAPSEVANEMAD (4)
13. MEHE NIMI (4) 14. JÕGI (8) 15. MADU (6) 16. TULE... (4)
17. ILUS (4) 18. SÜNNITAB LAPSI (5) 19. 130 cm PIKKUNE KALA (5)
20. MARI (8) 21. ESE (3) 22. KODULOOM (4) 23. VANKRI OSA (3)
24. ...SÕNA (4) 25. LAPSE TELE-SÕBER (9) 26. NAISE NIMI (5)
27. VARAS (4) 28. PLASTI... (4) 29. INDIAANI HÕIM (4)
30. PEAVARI (5) 31. TUNDMATU LENDAV ESE (3) 32. PÄEVAPILT (4)
33. PAGARI TOODE (4) 34. EESTI LINN (5) 35. MEHE NIMI (5)
36. JÕUD (4) 37. ... JA NAINE (4) 38. ...KIRI (3)

- ③ MILLISE ALLKIRJA
PANEKSID FOTOGRAAF
KALJU SUURE PILDILE ?

1			2		3	4		5		6
	15			16				17		18
			26							
	25		33			34	35	27		7
		32	37	38					19	8
14		31			36				28	
				30			29			
13	24		23	22				21		20
	12					11			10	9

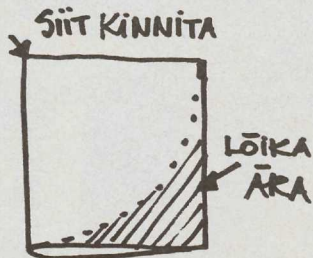

JOONIS 1

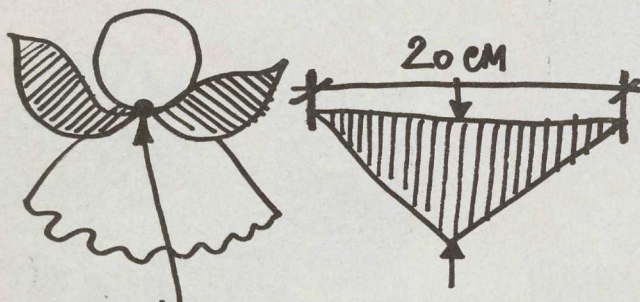
RÜÜSIAR ALA JA LÕPETA SIIA

JOONIS 3

RÜPELAPI SUURUS 18 x 18 CM, TASKURÄTIKA LAPITUD.

JOONIS 4.

KINNITUKOHTA ÖMBLE VÄIKE PÄRL

SIIA KROOGA KOKKU

JOONIS 5.

Jõuluingli valmistamiseks sobib kõik, mis on õrn, õhuline, veidi lendlev ja puhastvalge. Inglise on ju kaunid unenäolised haldjad! Õnneks kulub kõike vähe.

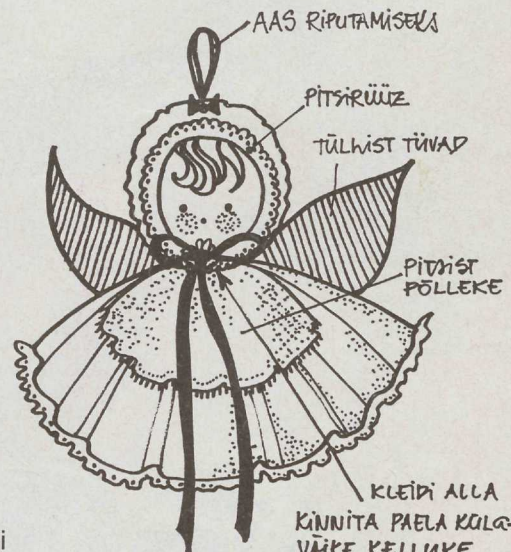
Varu

roosat riiet näo tarvis, taskurätikusuurune lapp kleidiks ja mütsiks, tükike pitsi põlleks, veidi pitsi-paela-pärleid kaunistuseks, näpuotsatäis vatti, midagi laubakihara tarbeks, tülli või pitsi tiibadeks, häda korral õhuke paber, üks pisike kelluke. Üllatus! Ehitamiseks sobivad udusuled, pisikesed kunstlilled, õhkõrn kuusekard.

Kaks riideketast tiki kokku, paremad pooled vastamisi. Jäta väike ava. Pööra parem pool välja. Avast topi sisse veidi vatti, sea õmblusvaru servad sissepoole ja tiki pealt kinni. Samasse kinnita kihar "inglijuukseid", et need mütsi alt paistma jääks. Said lameda ümara padjakese, millele kinnita silmad ja ninanöps. Võid ka tikkida.

Vaata joon. 1 ja 2.

Mütsiks lõika riideratas (läbimõõt umbes 12 cm), aja ratta serva krookniit ja tõmba kergelt krousi. Proovi, kuidas müts peale sobib, kohenda krooked ümber näo, traagelda näo külge ja varja siis õmblus pitsirüüsiaga. (Joon. 3.)

KLEIDI ALLA KINNITA PAELA KÜLGE VÄIKE KELLUKE / NIIET KLEIDI SERVA ALT EI PAISTAKS/

Kleidiriiet lapi neljaks nagu taskurätik. Lõika serv kaarjaks. Kandi pitsiga. Kinnita "kleidike" keskkohast pea külge lõua kohale rüüsi alla, samasse kinnita ka põlleke. Kinnituskoha varjamiseks meisterda paelast seos. Seoses sõlmele õmble pärl või lilleke. Joon. 4.

Seljale kinnita tiivad. Vaata joon. 5.

Lõpuks meisterda mütsiharjale aas riputamiseks.

Ja nüüd! Kleidi alla riputa tugeva niidi külge kelluke. Jälgi, et ta kleidi serva alt ei paistaks.

Iga õrn puudutus paneb su haldjakese helisema, meenutades, et jõulukellade aeg on üsna lähedal...

Tiiu Laur

JÕULLUINGEL

1995. AASTAKS ON VÕIMALIK AJAKIRJA "HEA LAPS" TELLIDA

"AJAKIRJANDUSLEVI" KAUDU,
ÜKSIKNUMBRI HIND 6.50
3 KUUD 19.50
6 KUUD 39.50

Toimetaja.....Leelo Tungal tel.681 259

Kujundaja...Mare Remmeigas

Vastutav väljaandja...Vladislav Korzets tel.681 248

Reklaam.....Silvi Emesaks 681 147

Toimetuse aadress: A/S "PIKKER"

EE0 001 Tallinn, Pärnu mnt, 67-a

RdE "PRINTALL" Tell. nr. 4956

NB ! TELLIMISINDEKS ON 78 238

HEA LAPS

talv 1994

ALNA

Laki tänav 16, tuba 313
Hulgi- ja jaemüük
AVATUD : 9.00 - 17.00
tel. 59 71 61
faks 59 71 62

**RÕOMSAID JÕULE
KÕIGILE LASTELE!**

VARTA

**IGALE MÄNGUASJALE
KAUAKESTEV PATAREI**

LÕBUS MÄNGUASI HEALE LAPSELE!

Slaidid tegi Kristjan Lepp
(Meie Meel)